

An aerial photograph of a lake, likely Östersjön, showing a large, swirling green bloom of phytoplankton. The water is dark blue, and the surrounding land is green. The bloom is concentrated in the central and left parts of the lake, with a distinct swirling pattern.

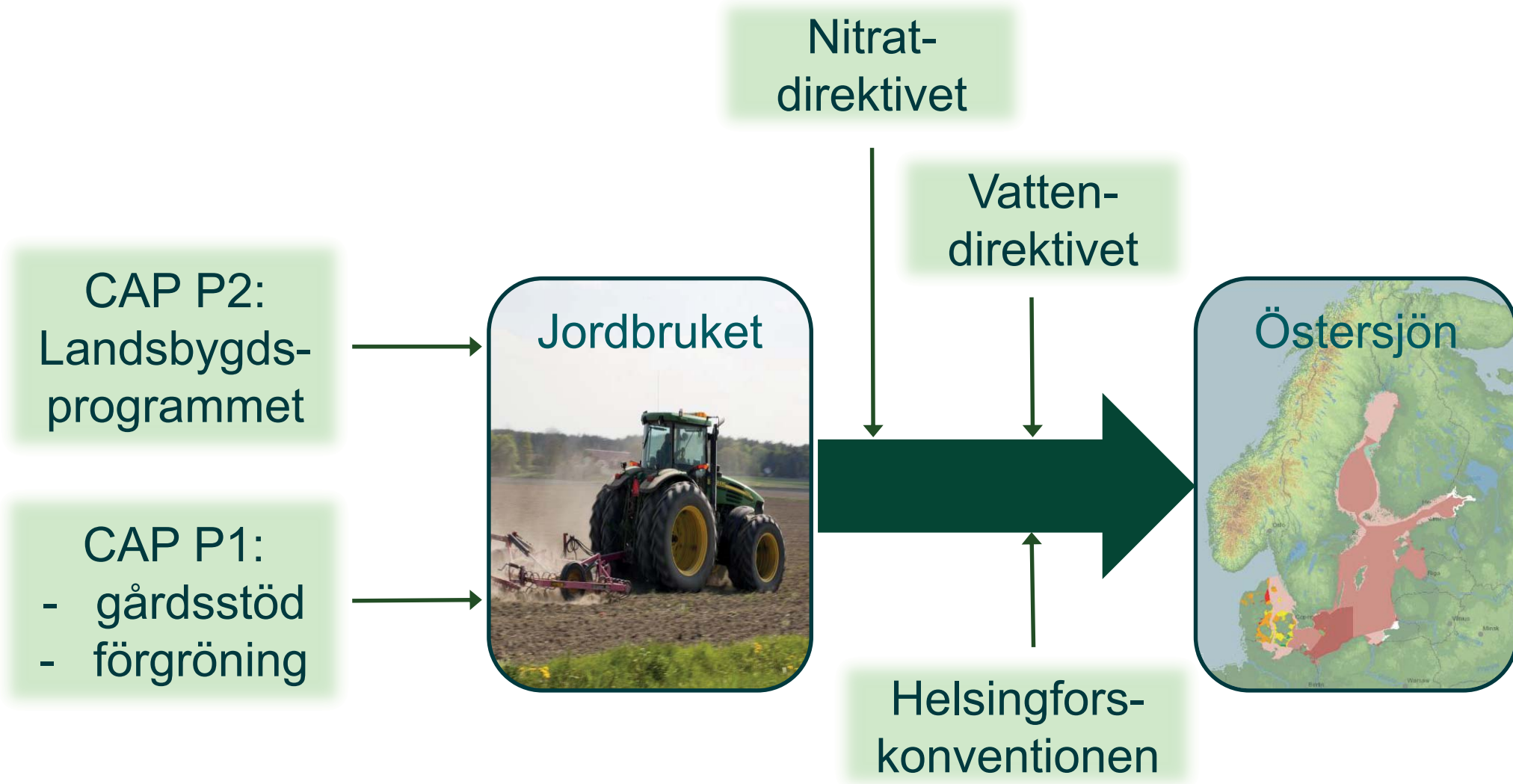
Effekter på Östersjön av jordbrukspolitiken

Torbjörn Jansson

SLU, Institutionen för ekonomi och AgriFood
Economics Centre

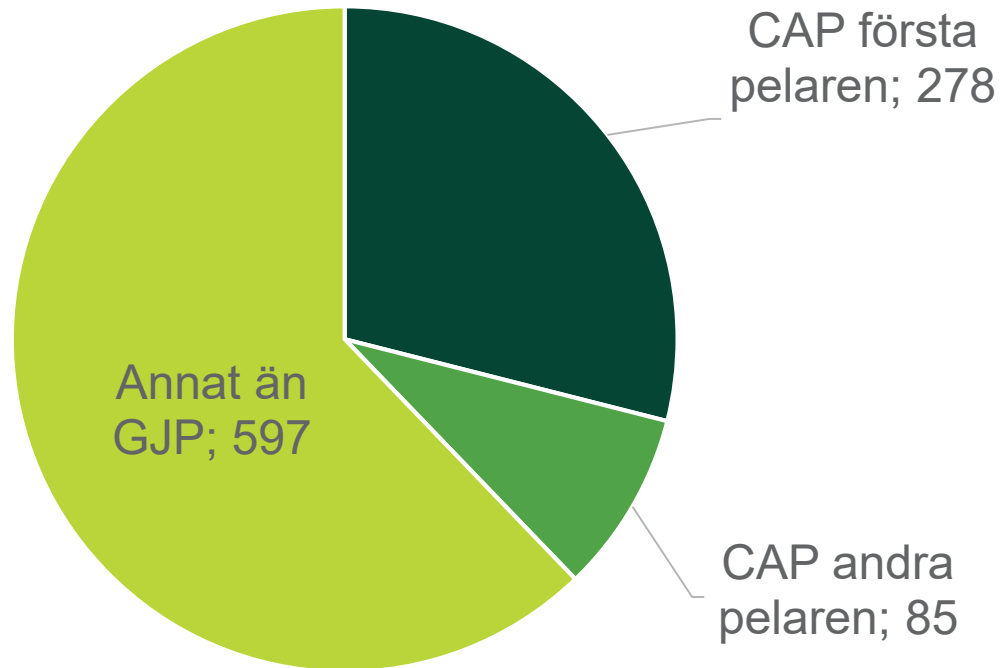
Bild: Blommande fytoplankton i Östersjön. ESA (2005).

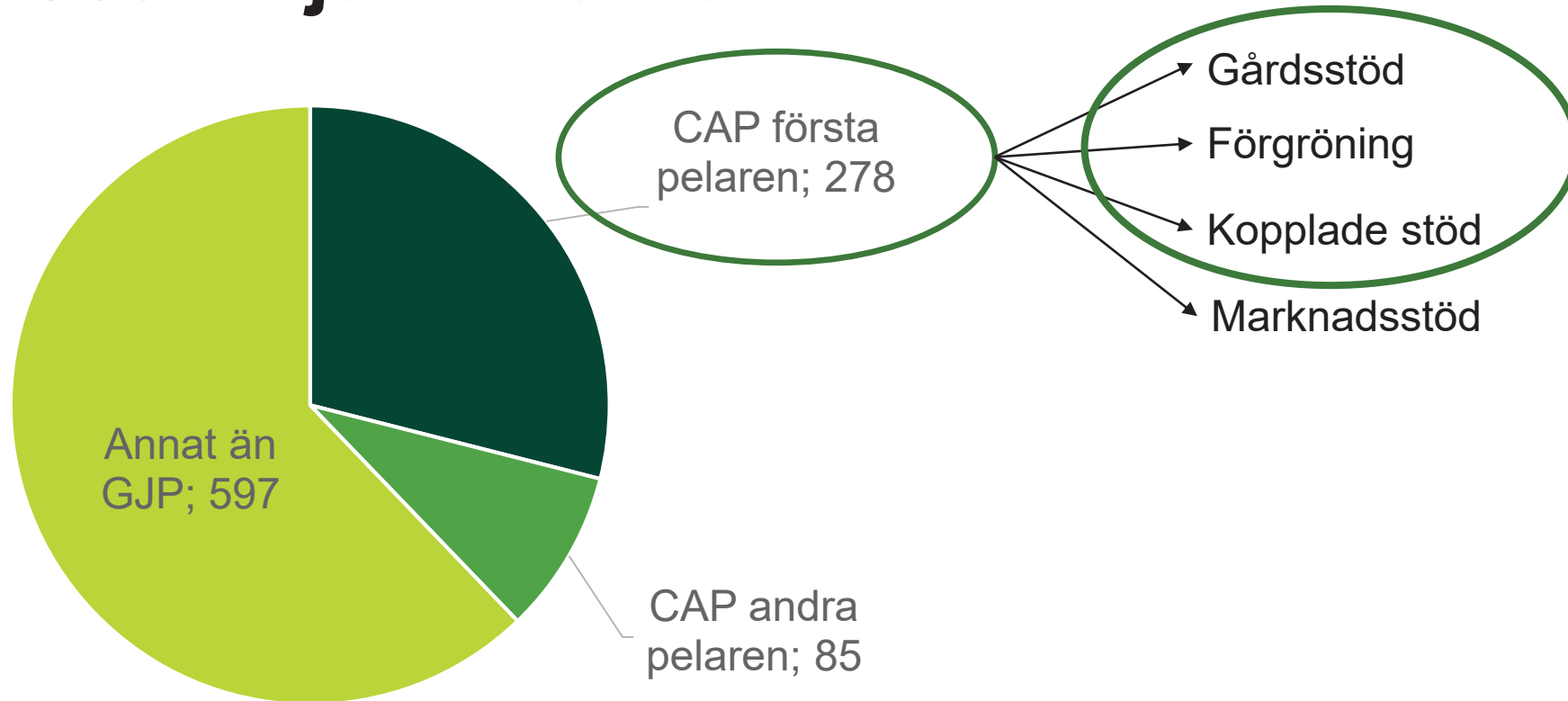
EU:s budget 2014-2020

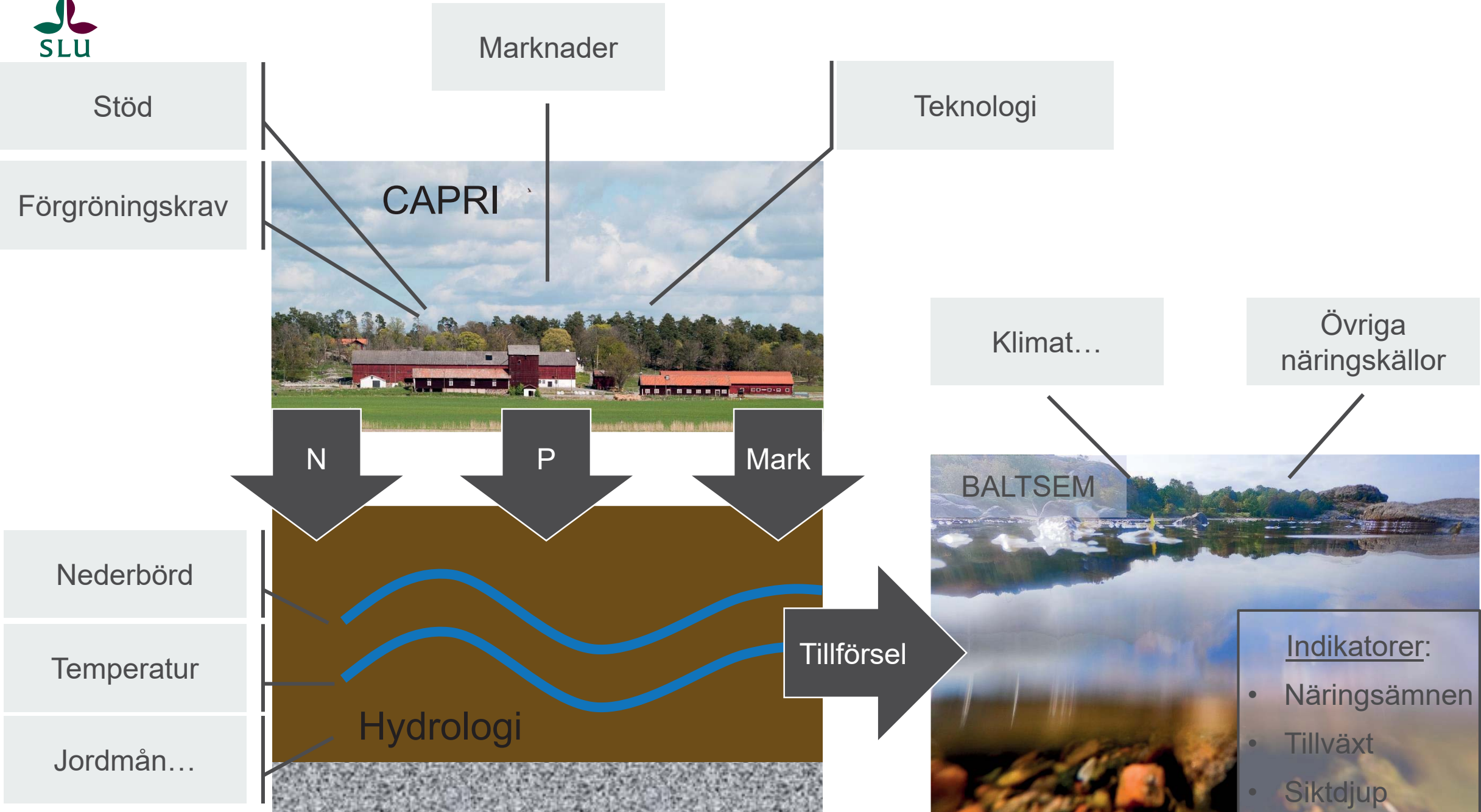
Totalt 960 miljarder euro

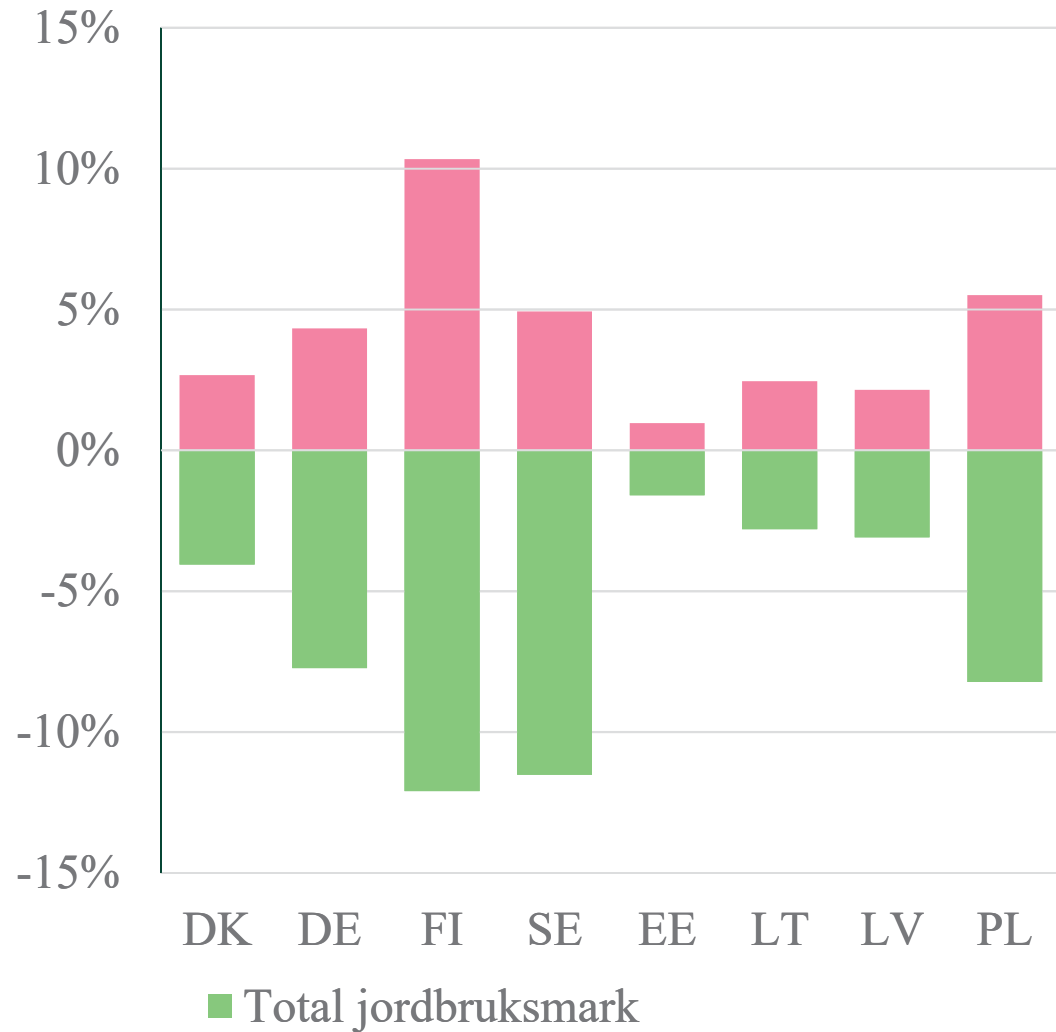

EU:s budget 2014-2020

Totalt 960 miljarder euro

Fig. Markanvändning och kvävegivor i åtta Östersjöländer. Relativ förändring gentemot referensscenariot om direktstöd och förgröning tas bort.
 Källa: Jansson m. fl. (2019).

Förändringar i jordbruket

- Mindre jordbruksmark
- Mer gödsling per hektar

	Klorofyll-a	Kvävefixering	Primärproduktion
Kattegat	-1,3	-1,1	-1,5
Bälten	-1,6	-1,4	-2,1
Eg. Östersj.	-2,5	-2,1	-3,1
Bottenhavet	-2,2	-3,6	-2,0
Bottenviken	-3,0	X	-2,8
Rigabukten	-0,4	+0,4	-1,3
Finska Viken	-2,0	-2,8	-2,6

Påverkan på Östersjön

- Förbättringar överallt, och särskilt:
  - Egentliga Östersjön
  - Finska Viken
- Klorofyll-a: minskad alg tillväxt
- Kvävefixering: minskad algblomning
- Primärproduktion: mindre övergödning

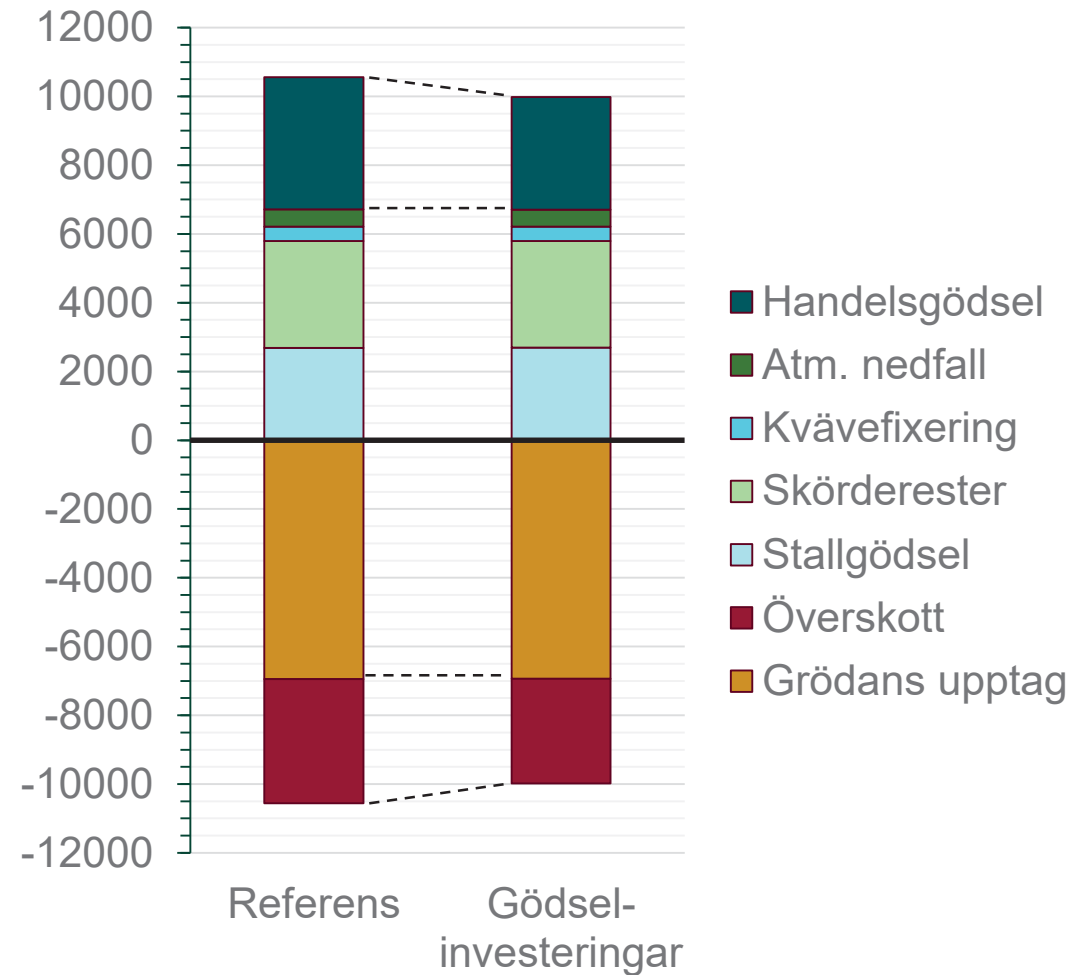
Tab. Förändring av olika indikatorer på övergödning om direktstöd och förgröning tas bort, jämfört med referensscenario.

Källa: Jansson m. fl. (2019).

Vad kan ge positiv påverkan?

- Mycket kväve omsätts som stallgödsel
- Mycket kväve i gödseln går förlorad
- Bättre teknologi ökar upptaget
  - Lagringskapacitet
  - Flytgödselsystem
  - Precisionsspridning
- Överskottet kan minska med 16 %
- Utlakningen till Östersjön kan minska med 7 %

Fig. Total kvävebalans för de åtta EU-länderna kring Östersjön (1000 ton kväve per år) i två scenarier. Källa: Jansson m. fl. (2019).

Mer information och kontakt

Policy briefs

[Effekter av första pelaren: AgriFood Policy Brief 2020:1](#)

[Om gödselhantering: AgriFood Policy Brief 2020:2](#)

Vetenskapliga artiklar

Jansson et al. 2019. Baltic Sea eutrophication status is not improved by the first pillar of the European Union Common Agricultural Policy. *Regional Environmental Change*, vol. 19 (8)

Jansson et al. 2019. Can investments in manure technology reduce nutrient leakage to the Baltic Sea? *Ambio*, vol. 48 (11)

Kontaktuppgifter

Torbjörn Jansson

SLU Institutionen för ekonomi och AgriFood Economics Centre

torbjorn.jansson@slu.se

018-671788

SCIENCE AND
EDUCATION **FOR**
SUSTAINABLE
LIFE